

Hold gryden i kog

Metodistkirkens
Spejdere i Strandby

Historien om
Susanne & Samuel
Wesleys trop

Hold gryden i kog

Historien
om
Susanne & Samuel Wesleys trop

Metodistkirkens Spejdere i Strandby

Hold gryden i kog
Historien om Susanne & Samuel Wesley's trop
Metodistkirkens Spejdere i Strandby

Copyright: MS Strandby 2000

Susanne & Peer Thaarup

Søndervej 11

9970 Strandby

Tlf. 98 48 10 66

Lay Out: Finn Uth

Tegning, akvareller, vignetter: Lars Henning Clausen

Tryk: SAL tryk Strandby

ISBN

Metodistkirkens Spejdere i Strandby

af Jørgen Thaarup

De første uniformer

Den gamle Metodistkirke i Strandby var ikke bygget til børne- og ungdomsarbejde. Der var, udover kirkerummet, kun en lille sal i bygningen på hjørnet af Kirkevej og Havnevej.

Der havde imidlertid været søndagsskole for børn lang tid tilbage. Det foregik i kirken efter søndagens gudstjeneste. Den gamle Metodistkirke var så lille, at gudstjenesten var forbeholdt de voksne. Børnene blev så lukket ind i kirken, når de voksne gik hjem for at forberede søndagsmiddagen.

Pastor Emil Larsen, der tilbage i 1921-23 havde været hjælpepræst i Frederikshavn, med særligt ansvar for prædikepladsen i Strandby, var i 1926 blevet leder af en del af Metodistkirkens børnearbejde. Emil Larsen arrangerede i 1930 en lejr for børn fra hele Vendsyssel, og den lejr fandt sted i Strandby. Det blev første gang metodisterne i Strandby fik indtryk af, at kirken kunne andet for børn end søndagsskole.

Aksel Andersen senere Frydkjær havde været søndagsskolelærer, da han i 1934 oprettede drengeforbundet. På den tid var der stor vækkelse i menigheden, og i løbet af to år blev 65 nye medlemmer optaget i menigheden. Drengeforbundet tog på ture til Bratten og sov på høloft. Og friluftslivet blev krydret med primitiv madlavning og lejrferdigheder.

Senere blev arbejdet med drengene overtaget af Jens Larsen og PW Hjørnet også kaldet Ville.

Pigeforbundet kom til kort tid efter og blev ledet af Olga Jensen og Else Tvilling. Pigerne samledes i kirken. Her blev navnet Gulspruvne taget i brug, og snart var der så mange småpiger, at Kirsten Thomsen senere Aaen og Ruth Tvilling Larsen senere Clausen måtte træde hjælpende til.

Juniorarbejdet, som var den fælles betegnelse for drenge- og pigeforbundet, udviklede sig i en sådan grad, at allerede efter få år fremkom ønsket om at få egen hytte. På Bratten blev et stykke jord lejet af Martin Jensen. Tømmer blev skænket, og ved frivillig arbejdskraft blev en rigtig spejderhytte rejst. I samme år, som Strandby metodistmenighed kunne fejre 10 års jubilæum, blev Blokhytten i Bratten indviet.

Juniorarbejdet tog flere og flere spejderaktiviteter op. Tørklæder var det første, der lignede en uniform.

Turene til de omkringliggende gårde i oplandet blev hyppigere. Det var spændende at få lov til at overnatte i laden eller på høloftet på gårde som „Vanggården“ og „Himmerig“ i Jerup, „Børsholt“ ved Tolne, „Nørtved“, „Chr. Nielsen“ i Bollehede og flere andre. Men Blokhytten i Bratten, som var kirkens egen, blev den tilbagevendende og højt elskede lejrplads for en hel generation af børn og unge.

*17 unge indviet til
spejderførere foran alteret,
og mens de knælede
sluttede menigheden op
omkring dem i bøn*

Begyndelsen til noget nyt

Efter krigen voksede ønsket om at starte rigtig spejderarbejde.

Umiddelbart før krigen og i de første krigsår havde menigheden igen oplevet en periode af vækkelse. Denne gang satte det sig spor i ungdomsarbejdet, som behøvede et lokale at samles i. Hidtil var de unge henvist til kirken. Men i 1944 kunne en tilbygning til kirken indvies med et dejligt, nyt ungdomslokale. Det var disse engagerede unge, der drømte om at Strandby Metodistkirke skulle starte rigtige spejdere. De unge havde forbindelse til de unge metodister i Frederikshavn, Hjørring, Brønderslev, Løkken og Ålborg. Og de fleste af disse steder var man allerede godt i gang med spejderarbejde. Men det var først da pastor Hans Kristian Bhutho i 1946 fik ansættelse i Strandby, at drømme blev til virkelighed.

Planen var den, at først skulle der findes et antal førere, som ville oplæres til spejdere. Og når de var oplært, så kunne førerne gå ud og finde nogle børn og unge at være spejderførere for.

7 unge mænd indvies til førere i den første drengetrop i 1947.

Pigespejdernes første førere foran kirken i 1947.

Hans Kristian Bhutho var på den tid divisionschef for Metodistkirkens Drengepejdere i Vendsyssel. Og hvad angik pigerne måtte det være muligt at få den nødvendige hjælp til oplæringen gennem divisionschefen for Metodistkirkens Pigespejdere i Vendsyssel, som hed Edith Hjorth og boede i Brønderslev.

7 unge mænd fra ungdomsforeningen meldte sig i vinteren 1946 - 47 til spejdertræningen. Pigerne var der nogen usikkerhed omkring. Men efter menighedens påskemøde lykkedes det at finde 10 unge kvinder, der ville forberede sig til opgaven at være pigespejderførere.

Hans Kristian Bhutho og Claudius Hjørnet tog sig af drengeførerne. Og præstefrue Ellen Bhutho tog sig af pigeførerne. Hele sommeren stod træningen på. Det skulle jo gå rigtig til. Ingen kunne være spejderfører uden at have bestået 3. klasseprøven. Færdighederne blev lært, og uniformer med mærker og tørklæde blev fremskaffet. Dermed var forberedelserne til opstarten af Metodistkirkens Drengepejdere og Pigespejdere i Strandby tilendebragt.

Spejderløftet

Søndag 7. september 1947 fandt stiftelsen sted af spejderarbejdet i Strandby. Det blev en meget højtidelig dag, hvor hele menigheden var engageret i det, der skulle ske.

Dagen begyndte med gudstjeneste. De 7 unge mænd og 10 unge kvinder var naturligvis mødt frem i deres nye uniformer. Gudstjenesten handlede om igangsættelse af spejderarbejdet. Pastor Bhuthos prædiken

Hyttefadet i præstens baghave var det første spejderlokale.

handlede om kaldet til at være leder for andre. De 17 unge blev indviet til spejderførere foran alteret, og mens de knælede sluttede menigheden op omkring dem i forbøn.

Søndag aften var der stor fest, hvor de nye førere aflagde spejderløftet, som tegn på, at de havde bestået 3. klasseprøven og påtaget sig ansvaret for opstart af spejderarbejde for både drenge og piger. Dermed var spejderarbejdet i gang. Førerne var indsat, men der var ingen spejdere endnu. De skulle først findes.

Det var også klart, at spejderne skulle bære præg af den kirke, de var tilknyttet. Derfor kom pigespejderne lige fra starten til at hedde Susanne Wesley's Trop. Og drengespejdernes navn var Samuel Wesley's Gruppe.

Hyttefadet

Det viste sig, at børnene i Strandby gerne ville være spejdere. Så arbejdet fik en start med god tilslutning. En del børn, der tidligere havde været med i drenge- og pigeforbundet, kom med i de nye aktiviteter. Spejderlokaler var der imidlertid ikke noget af, og kirken var ikke altid lige anvendelig til spejderaktiviteter. Derfor måtte de forskellige smågrupper selv finde steder at holde møderne.

Blokhytten i Bratten var ramme om mange ture og lejre. De store piger har her taget opstilling efter en vellykket week-end.

De små piger, som Inger Rasmussen senere Svendsen tog sig af, samledes hos Ejner og Søster Rasmussen, Søndervej 30. De små drenge samledes i kirken, og de første patruljer holdt

møde hjemme hos føreren. De små, Ulveungerne og Gulspurvvene, blev i mange år ved med at holde deres møder enten i private hjem eller i kirken, og det gik. Men for drenge og pige patruljerne, var situationen ikke holdbar.

I præstens have på Munkevej blev der opsat et skur med en brændeovn. Oplysning var med stearinlys og petroleumslamper. Her fik patruljerne deres første rigtige tilholdssted, hvor de kunne udsmykke skuret, så det blev en rigtig spejderhule. Præstens baghave henlå i disse år som en mere eller mindre ordnet lejrplads med bål og rafter.

Præsteboligen var til tider omdannet til en hel systue, hvor de kakigule uniformer blev fremstillet. Ellen Bhutho var dygtig til at tegne og klippe mønstre, og de piger, der ikke selv kunne sy uniformen færdig, fik også hjælp til det.

Frem til 1953 var Ellen Bhutho leder af pigespejderne, hvorefter Inger Svendsen og Margit Hjørnet overtog ledelsen. Drengespejdernes leder var Claudius Hjørnet.

I 1948 havde Metodistkirkens Drengespejdere etableret samarbejde med KFUM spejderne i Danmark, og pigespejderne med KFUK spejderne. Det gav mulighed for deltagelse i førertræninger, som KFUM & K spejderne arrangerede på landsplan. Især pigespejdernes førere fra Strandby var flittige til at dygtiggøre sig på træningerne, som KFUK indbød til på Spejderbakken Nedre i Vejle.

Pigerne på lejr i 1948.

Samling omkring flagstangen. Store og små piger på fælles tur.

Som en rejselysten flåde ...

Spejderarbejdets puls kendetegnes på mange måder af lejrene. Oplevelser af at være mange og at deltage i sommereventyr sammen med andre spejdere er som kostbare perler på en snor for Metodistkirkens Spejdere i Strandby.

Selvom førerne fra Strandby lige fra starten satte spejderfærdighederne og spejderprøverne højt, så var det ikke altid de spejdermæssige præstationer, der først og fremmest udmærkede de to troppe fra fiskerbyen højt mod nord, når de deltog i de store lejre.

Det var ikke altid at kompas og kort var lige let at få til at passe sammen. Men når der skulle spilles fodbold, var strandbydrengene de stærkeste.

Inddelingen i patruljer hørte sig naturligvis til, men det var alligevel lettere at lave en samlet lejrplads for alle pigerne.

Spejderlejr betød primitiv livsstil, men man skulle heller ikke overdrive, så kartoflerne kunne godt koges over gasblusset, mens man hyggede sig omkring bålet.

Maden var altid vigtig for strandby-spejderne, og mange gange er de madrationer, som lands- og korps-lejrene har budt på, blevet suppleret med gode fisk og hummer hjemmefra til stor forundring blandt byspejderne. Hvis der havde været en lidt afslappet holdning til konkurrencerne, så var

stemningen til gengæld helt i top, når Claudius Hjørnet forestod de bedste lejrball, hvortil udstyret voksede år for år med råb og løjer, heste, ælsler, Kai & Andrea.

Spejderne fra Strandby blev snart ganske rejselystne, og når de drog ud på lejre, var de næsten altid mange i flok. Drengene og piger på hver deres lejre naturligvis. Drengenes første sommerlejr gik til Læsø og Hirsholmene. Dernæst fulgte lejrene i Hirtshals og Vrang-

bæk. Det gav mod til at komme længere væk hjemmefra, og de næste gange gik turene til Thurø og Als. Samarbejdet med KFUM spejderne gav mulighed for

Strandbypiger på Strik-lejren på Sjælland i 1967.

Piger i gallauniform og med faner. Korpslejren i 1967.

Spejderliv betød primitiv livsstil, men man skulle heller ikke overdrive

Pigespejdernes store lejre var en hel opvisning i rigtig påklædning

deltagelse i de store korpslejre ved Trellelæs nær Fredericia i 1950, på Bornholm i 1955, Moesgård Strand nær Århus i 1960, Trelleborg i 1965 m. fl. Landslejrene for Metodistkirkens Drengespejdere deltog troppen fra Strandby også i bl.a. ved Eskebjerg, Juellminde, Geril Strand og Moselund. Sidstnævnte lejr i 1967 huskes, fordi de store drenge fra Strandby vandt lejrinspektionen. Deres kagegrej var i tip top stand hver dag. Først ved hjemrejsen blev det opdaget, at patruljen havde to sæt udstyr med. Et sæt, der blev brugt og derefter gemt et sted i skoven, og et nyt sæt, som blev vist frem ved den daglige inspektion.

Pigerne tog del i de lejre, der var for pigespejdere. KFUKs lejre var populære, og det førte pigerne fra Strandby til stenalderlejren på Sjælland, eventyrlejren på Fyn, lejren ved Hald Hovedgård, hvor strandbypigerne første gang mødte verdens-pigespejderchefen Lady Olave Baden-Powell, og strik-lejren ved Borup på Sjælland (1967).

Pigespejdernes store lejre var på den tid en hel opvisning i rigtig påklædning. Både ved de daglige inspektioner på lejrpladsen, flagparaderne om morgenen og ved åbnings- og afslutningsceremonierne, hvor spejderne marcherede i takt med hundreder af faner forrest og blev stillet op i rækker og geledder, og uniformsreglementet blev tjekket til mindste detalje. Det var ingen lille sag. KFUK spejdernes uniform bestod af grøn nederdel og jakke. Dertil hørte hvid skjorte og slips og naturligvis hvide strømper med kvast. Det var sin sag at have hvidt nok med til en hel lejr. Desuden havde pigerne hat eller skråhue. Til lejrbrug benyttede pigerne en lysegrøn lærredskjole, og til den hørte gult tørklæde, brune strømper og sko. Metodistkirkens Pigespejdere brugte KFUKernes uniform, men i stedet for slipset det gule tørklæde. Ved en af disse store lejre, hvor paraden blev skridtet af, faldt en af cheferne fra lejrpolitiet over de mærkelige pigetropper, som havde tilladt sig at krænke højtideligheden ved åbningsceremonien ved at stille i lejruniformens gule tørklæde. Det var lidt pinligt at blive stillet til regnskab og skue på den måde. En frisk spejderleder fra Strandby reddede flot situationen ved at træde et skridt frem af rækken, gøre reglementeret honnør og meddele, at til MP's uniform hørte altid gult tørklæde. Pigernes disciplin med uniformer forandredes op gennem 1970'erne, og det blev nogle af cheferne for meget, at det almindelige lejrlev efterhånden kunne foregå i bikini og shorts.

I 1969 deltog pigerne fra Strandby i De Blå Pigespejders jubelæumslejr ved Hostrup Sø. Her var Lady'en også med. Det huskede alle. Men pigerne fra Strandby var ikke blevet husket, da rejseområderne

Spejdere er vi.

Med solen om kinden

vandrer vi fremad mod det, vi har kær:

teltet og bålet og flaget og vinden,

og vi er dus med det skiftende vejr.

Her vil vi samle os sundhed for livet,

hente os styrke igen og igen.

Drenge i lejren får kræfterne givet,

så de kan kæmpe i morgen som mænd.

Lad kun alverden vide, hvem vi er:

Metodistkirkens spejdere, du.

Danske drenge i sind og i hu.

Vær beredt, vær beredt.

Spejdere er vi.

Vort mod og vor ære

sætter vi ind på det løfte, vi gav.

Stærke og rene og tro vil vi bære

lysere smil mod des stærkere krav.

Nu skal det ses på vor væbnede vilje,

at vi vil kæmpe og tro på vor sag.

Jesus har tegnet et kors i vor lilje,

ham vil vi lyde hver eneste dag.

Lad kun alverden vide, hvem vi er:

Metodistkirkens spejdere, du.

Danske drenge i sind og hu.

Vær beredt, vær beredt.

Georg Thaarup

blev fordelt, så i sidste øjeblik blev brænde-hugge-pladsen ryddet for at skaffe plads. På den lejr fik Strandby til gengæld den første udmærkelse for godt lejrarbejde. Strandbypigerne blev også kendt for deres fodboldspil. De vandt nemlig lejrturneringen, og det var slet ikke så ringe at kunne mønstre det bedste fodboldhold på en lejr med 15.000 piger. I 1970 gjaldt det H-lejren, som også blev meget populær. Ind imellem de store lands- og korpslejre arrangerede pigerne selv lejre. I begyndelse til Læsø, Bratten og andre lejrpladser tæt på. Senere gik turen til Bornholm, til Henny og Hans på en af de historiske Brændegårde, til MPs jubilæumslejr på Venø, og flere gange er turen gået til Norge og Sverige.

De skrå brædder

Pulsens i sommerens spejderaktiviteter var lejrene og udflugterne. Til vinterens aktiviteter hørte spejderfesterne, der lige fra begyndelsen havde format. Pastor Bhutho var mester for opsætning af små skuespil. Kirkens sal var i ugerne op til festen omdannet til værksted, hvor scenetæpper og baggrunde blev malet. Spejderne havde nok at gøre med indøvelse af Kejserens Nye Klæder og andre dramatisere eventyr.

Den første spejderfest omfattede kun pigerne. Året efter var drenge også med. Det hele foregik på hotellet, som var sprængfyldt af nysgerrige gæster. Da

*Den nye kirke
bød på
betydeligt
mere plads.
Og spejderne
fik deres eget
lokale*

hotellet overgik til sømandshjem, blev spejderfesterne holdt i skolens gymnastiksal, som på den tid var det eneste sted med plads nok til så mange mennesker.

Teltpælene flyttes

Spejdernes 10 års jubilæum blev fejret, og med begejstring så hele menigheden tilbage på en god start for spejderarbejdet i Strandby. Det uniformerede arbejde havde bidt sig rigtig fast og var kommet for at blive. Menighedens arbejde var i det hele taget i vækst, og menighedsrådet diskuterede heftigt, om det var muligt at bære den økonomiske byrde ved udvidelse af kirkens lokale. Fiskeeksportør R. Clausen havde skænket menigheden 10 alen jord i forlængelse af kirkens grund. Det gav mulighed for at lave en tilbygning i forlængelse af kirken, ned ad Kirkevej. Menighedsrådet kunne imidlertid ikke blive enige om projektet, så planerne strandede indtil sommeren 1959, hvor et helt andet projekt skulle gøre de årelange byggeplaner til skamme.

I sommeren 1959 skete der noget. På ganske kort tid voksede drømmen frem om at bygge en helt ny kirke. Sognerådet blev kontaktet for køb af grunden, hvor den gamle skole lå. Der var enighed om salg af den gamle kirke. Og inden året var omme, havde metoderne i Strandby både et byggeudvalg og et byggeprojekt.

Sommerlejr i Norge i 1969.

Pigetroppens lejrplads på Primilejr 1971 på Farmen.

Sælhundene omkring bordet en aften, hvor gæstende forældre indbydes til at spise med.

Palmesøndag 26. marts 1961 kunne den nye Metodistkirke i Strandby indvies af biskop Odd Hagen. Det betød på een gang et stort løft for alt kirkens arbejde. Den nye kirke bød på betydeligt mere plads, end menigheden havde været vant til. Og spejderne fik deres eget lokale. Ganske vist ikke noget stort lokale, men et lokale, som var spejdernes eget, og hvor patruljerne kunne lave deres egen udsmykning. Den første gudstjeneste, dansk TV transmitterede fra en frikirke, var for øvrigt fra Strandby. Det skete i august 1966, og naturligvis medvirkede spejderne med indtog og fanevagter.

De nye forbedrede forhold blev efter nogle år hverdag, og igen føltes rammerne alt for trange.

I 1973 besluttede menigheden at lave en stor tilbygning med ungdoms- og spejderlokaler. En strimmel af Andreas og Esther Thomsens have blev erhvervet, og så kunne planer sættes i gang.

Den nye tilbygning stod færdig i foråret 1976. Et stort ungdomslokale med scene og bløde stole. Og tre patruljelokaler, som hurtigt blev udsmykket med standere, knobtavler og trofæer fra sommerens lejre. Dermed fik spejderne i Strandby de bedste rammer, man kunne tænke sig.

En lastbil bliver spejder

Pigespejderne stabiliserede sig på et medlemstal omkring 50. Det med tal betød ikke så meget, så når der var mønstring, oversteg antallet af uniformer ofte statistikken. Inger Svendsen, der havde været med fra opstarten i 1947, blev i 1972 afløst af en anden Inger Svendsen.

Drengetroppen skrumpede ind i slutningen af 1960'erne, så der til sidst kun var nogle store seniorspejdere tilbage. Og i 1970 var drengetroppen nedlagt.

Der var imidlertid én spejder i drengetroppen, der ikke lagde uniformen på hylden. Det var John Jørgensen, der i den periode begyndte at køre lastbil, når

pigespejderne skulle på lejr. Siden den tid, har fiskeeksportør Jørgensens skiftende fiskebiler næsten været medlem af Metodistkirkens Spejdere i Strandby. Med John Jørgensen som chauffør har den store fiskebil deltaget i stort set alle lejre i ind- og udland. For spejderne i Strandby blev det efterhånden en selvfølge, at lastbilen bragte telte, patruljeudstyr og en del personlig bagage frem til lejrstedet. Men mange fremmede troppe har tænkt sit og gjort store øjne, når spejderne fra Strandby ankom med egen lastbil fra hvis indre, der ikke blot var nødvendigt udstyr, men også en hel raftegård, godt løvbrænde, kærre til hiken, egne toiletspande, ridderborg i samlesæt, hest, æsel og remedier til lejrball, lydudstyr og højttalere, og kasser med nedisede fiskefileter og røgede makreller.

Ved hjælp af fiskebilen startede MS Strandby indsamling af genbrugspapir og aviser i 1980'erne, og det fortsatte til begyndelsen af 1990'erne, hvor kommunen overtog den forretning.

Da de Baltiske lande løsrev sig af Sovjetunionen, kørte fiskebilen landet rundt og indsamlede nødhjælp, som blev sendt til Estland op til julen 1991. Og fra 1994 til 1996 hjalp de store spejdere med tøjindsamling til Letland. De ca. 9 tons tøj og anden nødhjælp, som hver forsendelse bestod af, blev læsset på lastbilen, som bragte forsendelsen til Århus havn, hvor spejdere og medlemmer af Århus Metodistkirke hjalp med omlæsning til en container. Arbejdet blev ofte forenet med sjov, som fx dengang en hel del motoriserede kørestole indgik i forsendelsen og de store spejderdrengene forinden kørte om kap i kørestolene for at afprøve dem, inden de kom ind i fiskebilen.

Hidtil har John Jørgensen kun en enkelt gang måttet låne en større lastbil. Men da krævede opgaven også, at der blev medbragt en gravko på larvefødder. Det var i sommeren 1992, hvor MBUF arrangerede en hjælpe- og arbejdslejr i Kuressaare i Estland. Gravko, septiktank, toiletter, kloakrør, 400 liter maling, isoleringsmateriale, tagrender og al slags

Drenge- og pigetroppen slået sammen i 1980

værktøj, som Ørskov Værft skænkede, blev medbragt til de 14 dages arbejdslejr i Kuressaare. Forholdene i Estland var lige efter uafhængigheden så usikre, at alt blev medbragt til opholdet, køle- og fryseskabe, proviant, pottes og pander samt komplet køkken- og spiseudstyr til 40 mennesker, skænket af FDFs Loppe-laden. Den tur kom også i avisen. Det var set før. Men en reportage om turen blev også bragt i Dansk Metals blad. Det var nyt.

Arbejdslejren i Estland blev startskuddet til et MS-hjælpearbejde, som især MS Frederikshavn var stærkt engageret i midt i 1990'erne. Det hele gik ud på at starte spejderarbejde i tre byer i Estland. På skift opholdt spejderledere sig i Kuressaare, Tallinn og Pärnu i 3 - 6 måneder, hvor de startede spejderpatruljer og holdt lejre. Strandby MS leverede de fleste ledere, der var af sted: John Christensen, Lasse Andreasen og Morten Fjølner. Det lykkedes at starte MS i Estland, og på fælleslejren ved Vejle Fjord i 1995 deltog de første estiske MS-spejdere i en dansk lejr.

Combitrop

Drengetroppen fik en ny start i 1971. Poul Erik Mølgaard og Jarl Larsen brændte for sagen og fik snart en lille trop i uniformerne. Grethe Larsen og Anne-Marie Mølgaard satte sig i spidsen af en ulveflokk. Dermed blev spejderarbejdet genoprettet for både piger og drenge til fejringen af spejderarbejdets 25 års jubilæum i 1972. De to troppe var oppe på 77 medlemmer og havde nu et omfang, som kunne måle sig med ungdomsforeningen.

Efter nogle år overtog John Jørgensen ledelsen af drengetroppen.

Klar til dagens inspektion.

I slutningen af 1970'erne vandt ideen om et fælles arbejde for drenge og piger frem overalt. Der var ganske vist en del bekymringer, for mange frygtede, at sammenlægning af arbejdet i en såkaldt combitrop også ville betyde, at der blev givet mulighed for combitpatruljer, hvor drenge og piger var i samme patrulje. Kunne det virkelig gå?

På landsplan havde MP og MS fusioneret i 1972, og der havde siden den tid været ét landsråd for både drenge- og pigearbejdet. Flere steder rundt omkring i landet var man gået over til combitrop straks efter. I 1971 begyndte de store fælleslejre for både drenge og piger. Den første af slagsen var Primilejr I, som de to landsråd arrangerede på Århus-spejdernes lejrsted ved Farmen. Senere fulgte Primilejr II i 1975, Fælleslejren i Marbæk 1979, Ridderfærd-lejren på Langeland i 1983 og Tipitræf på Farmen i 1987. Ind imellem de store lejre deltog Susanne & Samuel Wesleys troppe i de norske metodistspejders korpselejr ved Kilevatten, Skien i Norge i 1973, lejr på Elleshøj 1974, lejr i Møntervang 1977, Ø-lejr på Bornholm i 1980, lejr på Venø i 1984, lejr i Aremark, Norge, i 1986 og igen lejr på Bornholm i 1990. Med i strandbyspejdernes program var også KFUM spejdernes korpselejr i Holbæk i 1985.

KFUM spejderne tog efter 1976 piger ind i arbejde og udviklede sig dermed til et kombineret foretagende for både drenge og piger. KFUK spejderne forblev et rent pigearbejde. MS landsråd opretholdt formelt de gamle aftaler, så MS drengene var tilknyttet KFUM spejderne og MS pigerne var tilknyttet KFUK spejderne. Men rent praktisk betød forandringerne, at MS benyttede sig af KFUMernes uniformer, træninger og lejre, mens tilbudene fra KFUK forsvandt ud af MS'ernes opmærksomhed. Det kom for Strandby MS til at betyde, at man ikke længere deltog i KFUKernes arrangementer, hvilket havde været inspirerende for Susanne Wesleys trop lige siden 1948.

I Strandby blev drenge- og pigetroppen slået sammen i 1980, og der var straks en tydelig medlemsfremgang, der bragte statistikken op over 100, hvor det efter få år stabiliserede sig omkring 120. Dermed talte det forenede spejderarbejde i Strandby dobbelt så mange

som ungdomsforeningen. De små piger var grønsmutter. Gulspurve havde skiftet navn til grønsmutterne i løbet af 1960'erne i takt med, at de kakigule uniformer blev afløst af de grønne, som også blev brugt af KFUK & M spejderne. De små drenge var ulveunger. Der var stadig rene drenge- og pigepatruljer. Men der har også været eksempler på patruljer med både drenge og piger.

MS Strandby påtog sig i disse år fadderskab for et fattigt barn i Zaire i Afrika, et af de såkaldte Methes Børn. Interessen for mission og ulandshjælp var så stor, at to spejdere fra Strandby i 1982 rejste til Zaire og hjalp missionær Methe Rasmussen i 3 måneder. Det var Kirsten Thaarup senere Nygaard og Bente Thaarup senere Skov, som afsluttede deres højskoleophold med at rejse til Metodistkirkens missionsstation i Kapanga, Zaire. Da Methe Rasmussen døde i 1987, kun 49 år gammel, og projekt Methes Børn ophørte, påtog MS Strandby sig fadderskab for et barn i Indien, hvilket flere patruljer har været meget optaget af med brevskrivning og omtale af vennen på den anden side af jorden.

Noget af det, der i slutningen af 1970'erne gav engagement og iver i mange patruljer, var de tilbage-

vendende LPK, Lands Patrulje Konkurrence. Vinteren over modtog patruljerne opgaver, som skulle løses og indsendes til bedømmelse. På den måde konkurrerede hver patrulje med et stort antal patruljer over hele landet. Patruljernes dagbøger og mange præmier på standerne vidner om spejdersportens høje standard i Strandby i disse år fx fra LPK 77-78 om John Wesley.

Sct. Hans bål

Allerede i 1948 begyndte MS og FDF at arrangere fælles Sct. Hans Bål på Nordre Strand. Man skiftedes til at stå for underholdningen, der år for år tiltog i omfang og fantasi. Her blev især Claudius Hjørnets lejrbaalsevner udfordret, og hvad angik udstyr og påhit, blev hvert Sct. Hans Bål grænseoverskridende. Et år blev bålet fx antændt af en stor ildsprudlende drage, der dukkede frem af klitterne. Arrangementerne blev efterhånden for store og med uoverskueligt mange mennesker. Uden højtaleranlæg blev det næsten umuligt for folk at høre, hvad der foregik.

En sommer, da pigespejderne lå i lejr i Bratten, faldt lejren på det tidspunkt, hvor Sct. Hans aften indgik i lejren. Det blev til et ganske hyggeligt lejr- og Sct. Hans bål. Mange gæster fra Strandby cyklede eller gik til Bratten for at være med. Derefter fulgte nogle år, hvor Sct. Hans fejringen foregik i Bratten på Olga og Otto Jensens bondegård.

Senere flyttede MS sit Sct. Hans Bål til Søndre Strand. MS's Sct. Hans Bål kom efterhånden i de faste rammer, hvor bål med båltale og små konkurrencer udgjorde første del af aftenen.

Anden del var som en kombineret spejderfest og sommerunderholdning i Strandby Bådehal, hvor Wesley Chapel Singers sammen med spejderstaben udviklede indholdet og formen.

Primitiv brødbagning på pinselejr i 1978.

Snobrød og hygge omkring bålet på lejr i 1978.

Gran og bazar

MS spejderne i Strandby har gennem årene udviklet en hel del aktiviteter, hvor menighed og forældre-kreds trækker et stort læs.

I 1977 arrangerede spejderne den første julebazar. Siden 1972 havde ungdomsforening, spejderne og Kvindeforeningen holdt de første bazarer i Strandby for at skaffe penge til byggeri og tæppe til kirken. Men derefter tog spejderne over. Forud for bazaren afholdtes et antal arbejdsmøder, hvor alle kirkens lokaler fungerede som værksteder for fremstilling af julepynt, adventskranser og dekorationer, nisser i alle udformninger og efterhånden også engle. Selve bazaren afvikledes over en lørdag, hvor flere hundrede mennesker fandt vejen til Metodistkirken. Spejderne i uniform og forældre i forklæde havde travlt. Men det hele blev afsluttet med et stort flot overskud på en dag. Siden den tid, har bazaren været en fast bestanddel i spejdernes program. Og for overskuddet har spejderne kunnet købe nyt udstyr og bidraget til fornyelse af kirkens lokaler og møbler. De første granguirlander, som indgik i Strandbys juleudsmykning, blev fremstillet af Metodistkirkens Ungdomsforening (MU) i 1977. Før den tid, var eneste juleudsmykning i byen, det juletræ, som kommunen satte op i parken foran Metodistkirken.

Men med ungdomsforeningens tiltag, kom der guirlander og lys over mange forretninger og værksteder i byen og på havnen.

I 1980'erne videreførte MS arbejdet med fremstilling af guirlander til Strandby. Den dag, hvor det hele skulle finde sted, samledes spejdere og forældre i skoven. Træer blev fældet af dem, der kunne betjene motorsavene. De store spejdere og fædrene slæbte træerne til de åbne lysninger, hvor de mindre spejdere og mødre klippede grenene af. Stammerne blev samlet for sig. De var gode at have til pionering om sommeren.

Det har været så heldigt, at spejderne har fået lov til at hente gran gratis i kommuneskovene ved Elling og Tolne. En sådan ordning husker spejderne naturligvis. Der var imidlertid ingen, der tænkte på at informere kommunens nye chef for Park og Skov. Han stillede pludselig og ville forhindre, at en stor flok, udrustet med øks, save og papegøjeneb, var ved at fælde „hans“ skov. MS spejderne lod sig ikke overbevise, men fortsatte ufortrødent deres hugst, og den retmæssige fuldmægtige måtte forlade slagmarken med uforrettet sag. Det var jo ikke så godt. Ufreden blev imidlertid forsonet, og den selv samme kommunale embedsmands søn blev MS spejder i Strandby og blev oveni købet en af troppens dygtige ledere. I skoven blev grangrenene læsset i lastbilen, den, der var medlem af troppen. Og efter nogle timers højt

Lone hugger brænde.

Pinselejr på Krogsholt.

arbejdstempo i skoven, gik turen hjem til Strandby havn. I begyndelsen blev den gamle auktionshal, Fiskernes Samlecentral, isværket og Bjørnagers gård på Strandvej brugt til guirlandebinding. Da MU stod for guirlanderne var der kun en lille gruppe om arbejdet, så det kunne tage op til en uge at blive færdig. Men da MS efter nogle år tog over og mange flere hænder kom i gang, åbnede Herman Vodbinder, hvor spejderleder Peer Thaarup var ansat, sit store værksted, der var opvarmet. Gamle vodtove blev spændt ud i lange baner. Konerne klippede gran. Børnene vikled bindergarn på bødenåle. Mændene bandt gran på over 700 meter tov. Og de store spejdere bragte de færdige guirlander ud til byens handlende. Spejderne tjente nogle penge ved det arbejde. Men af større betydning var oplevelsen af et godt arbejdsfællesskab og glæden ved at se byen smykket til jul. Siden den tid har guirlandebinding hørt til spejdernes første aktivitet i november måned.

sted. Peer og Susanne Thaarup stod nu som ledere af spejderarbejdet i Strandby. I 1984 købte MS i Strandby sammen med MS i Frederikshavn en landejendom i Søholt nær Østervrå. Istandsættelse og ombygning af ejendommen, som blev foretaget af mere eller mindre frivillige, stod på i flere år med Peer Thaarup som den drivende kraft og bestyrelsesformand. I det naturskønne terræn omkring bygningen blev der anlagt lejrpladser. Arealer skulle planeres. Det blev også tænkt på et lille vandhul, som siden har vist sig at være den bedste legeplads med frøer og kryb. Og efter alle kunstens regler blev der plantet hundredvis af træer for at inddele området i pladser til lejr og boldspil, bål og pionering. Ret hurtigt efter anskaffelsen begyndte spejderne at tage på ture til Søholt, men først i foråret 1987 var ombygningen så fremskreden, at den officielle indvielse kunne finde sted. Det nye sted fik navnet „Krogsholt Lejrcenter.“ Der var i huset plads til ca 60 spejdere. Arealet omkring

Krogsholt

Pinselejrene blev oprindeligt holdt i Bratten og i Bollehede. I nyere tid blev mange week-ender og pinselejre holdt i Kommuneskoven. Der er flere gode teltpladser omgivet af skov, og med Elling Å som et godt sted at bygge broer og svævebaner over. Men med spejdernes naturlige trang til at opsøge nye eventyr, voksede ønsket frem om at få en spejdergård. Blokhytten i Bratten var efterhånden gået til i vind og vejr, og det var nu flere år siden, at den var opgivet. Tiden krævede noget større og noget, der lå lidt længere væk.

I flere år var spejdernes ledere på udkik efter et egnet

*I sommeren 1991
blev MS landslejr
afholdt på
Krogsholt Lejrcenter*

*Sommerlejr
på Læsø
1992.*

gav rig mulighed for teltlejr og alle tænkelige spejderaktiviteter. Dermed fik MS Strandby igen et fast sted at holde week-ender og pinselejr. I sommeren 1991 blev MS landslejr afholdt på Krogsholt, og dermed var spejdercentret præsenteret for alle landets MS spejdere. Ligeledes har landsrådet afholdt flere patruljeførertræninger på Krogsholt. Krogsholt blev et dejligt spejdercenter, men udlængselen førte også til cykellejre på Læsø for både MUS og patruljespejdere i 1992. I 1993 drog MUSene med Robin Hood til Solborg på Sjælland, mens patruljerne selv arrangerede vandrelejr. I 1994 gik sommerlejren til Bolkesjø i Norge. Så kom Fælleslejren i 1995 ved Vejle Fjord, hvor 100 deltagere var fra Strandby. I 1996 lavede Strandby MS deres egen lejr ved Beneraby, Mölnlycka i Sverige. Så kom MS jubilæumslejr på Fårmen i 1997. I 1998 holdt MS Strandby igen lejr for sig selv, denne gang på Houens Odde spejdercenter ved Kolding. Elleshøj på Bornholm var rammen om sommerlejren i 1999, hvor temaet var Ridderfærd. Og i 2000 var sommereventyret KFUMs korpsslejr ved Randers. På de store lejre, hvor spejdere fra flere lande kom sammen, udbredte den skik sig, at spejderne byttede tørklæder. Strandbyspejdernes gule tørklæder var i den sammenhæng sjældne og blev snart brugt i en byttehandel. Strandbyspejderne blev samtidig en broget skare med røde, blå og ternede tørklæder. Også efter hjemkomsten fra lejrene blev der værnet om de erobrede trofæer. På mange af disse lejre var MUSene ikke med. De holdt i stedet

*Glade piger på
Fælleslejr i
Vejle 1995.*

Ulve på løb. Fælleslejren i Vejle 1995.

for week-end ture eller mindre sommerlejre fx til Åsted Ådal og Drengborgen. I 2000 var MUSene på eventyrlejr, som fandt sted på Thorup Hede Spejdercenter og var helt i HC Andersens ånd.

En gang spejder, altid spejder

MS Strandby er under stadig udvikling. Der er stadig knopskydning på det træ, som spejderarbejdet er

Fælleslejren i Vejle 1995.

Margit Svendsen hædret med ungdomslederpris

blevet til i dag. Utrolig mange mennesker har haft gode barndoms- og ungdomsår i spejderarbejdet, og når talen falder på de svundne spejderår, så dukker sandheden op i sangen „Imellem venner falder tiden aldrig lang...”

Mange ledere har båret ansvaret og ydet en fantastisk indsats, som ikke kan gøres op. Mange navne og episoder huskes af dem, der har stået under deres ledelse. Af og til sker det, at andre udenfor kirkens regi værdsætter de ledere, der står i spidsen for MS. I 1990 modtog Margit Svendsen Frederikshavn Ungdoms Fællesråds ungdomslederpris for hendes lange karriere på forskellige lederposter i MS Strandby. Margit har været aktiv spejder i mere end 40 sammenhængende år og er stadig aktiv som leder. I 1997 fejrede MS Strandby 50 års jubilæum med udstilling, festgudstjeneste og jubilæumskavalkade. Spejderarbejdet talte på det tidspunkt 127. De store inddelt i drenge- og pigepatroljer. De små MUS-spejdere inddelt i Bæver, Ulve & Smutter og Prærieulve.

Lederpleje

Pigespejderne i Strandby har lige fra begyndelsen gået foran i spørgsmålet om udvikling af og omsorg

Kendte patruljenavne fra Strandby

Antiloperne
Banditterne
Bierne
Bjørnene
Bæverne 1 & 2
Delfinerne
Elefanterne
Falke
Flagermusene
Hjortene
Klumperne
Kolibrierne
Krokodillerne
Løverne
Myrer
Noderne
Panterne 1 & 2
Papegøjerne
Perlerne
Pindsvinene
Pingvinerne
Radiserne
Ræve
Seniorpatruljen Bamserne
Seniorpatruljen Lakridserne
Seniorpatruljen Træstammen
Smølferne
Sofagruppen
Sælhundene
Tomaterne
Troidene
Tyrene
Uglerne
Vagabonderne
Ænderne
Æslerne
Ørne

Spejderhygge, square dance og cowboy fest

for kommende ledere. Alle piger, der blev for gamle til at være almindelig spejder, fik en opgave og indgik i ledergruppen. Også når det gælder om deltagelse i træninger, arrangeret af de store korps, MP samarbejdede med, var pigerne hurtigt med.

Fra 1973, hvor det nye fælles landsråd for pige- og drengearbejdet indbød til den første MS patruljeførertræning, har kommende ledere fra Strandby deltaget.

I 1977 og 1979 afholdt MS landsråd kanotur på Silkeborgsøerne og Gudenåen for seniorspejdere. MS Strandby havde mange deltagere med begge gange. I 1978 var der en vandretur i Göteborgs omegn, til Beneraby ved Mölnlycka. Som følge af disse vellykkede arrangementer, opstod i

*En ny patrulje melder klar.
50 års jubilæet i 1997.*

1980erne de første seniorpatruljer i Strandby under skiftende navne. Seniorerne havde deres eget program og egne vilde projekter, men var i høj grad den gruppe medarbejdere, der overtog ansvar for tilrettelæggelse af det store juleløb og pinselejren, som havde en tendens til at vokse til en helt mini-sommerlejr. Seniorspejderne har i perioder haft deres egne ture og arrangementer og udviklet godt seniorfællesskab med andre tropper. Og der har ofte været et grænseoverskridende moment i deres programmer, fx natorientering i Århus City, rappelling ned ad Cloostårnet og overlevelsestur til Delsjöerne udenfor Göteborg. Seniorerne cyklede Samsø rundt i 1982, vandrede omkring Hald Sø i 1984 og sejlede på Uggerby Å i 1986. I 1992 blev det til en vandrelejr i Finlands Lapland, og i 2000 rejste seniorerne på

Samling i anlægget foran kirken.

sommerlejr sammen med spejderkonsulent Bo Lundgaard til det oversvømmelseshærgede Sverige. I begyndelsen af 1990'erne afsluttedes vintersæsonens møder med en lederbanket. Stor fantasi blev lagt for dagen i de totalt hemmelige forberedelser til disse 1 eller 1½ dags eventyr. Det begyndte altid med en rigtig spejderopgave, fx orienteringsløb i Tolne, naturvandring med indbudt naturvejleder i Skagen Klitplantage og kanotur på Uggerby Å. Og det sluttede altid med utraditionel spejderhygge, fx square dance og cowboy fest, og hvor maden var rigelig. Det hele foregik efter devisen: „Hej, spejder, vil du bære ved, til broderskabets bål! Nu mødes de, som sammen stred, for løftets store mål.“ Spejderarbejdets ledelse udvirkes af en spejderstab, hvor samtlige ledere indgår. Susanne Thaarup har som leder af staben siden 1980'erne i høj grad ført den linie, at stabsmøderne er stedet, hvorfra beslutninger og initiativer udgår. Arbejdet hænger dermed ikke kun på enkelte ledere, men bæres af et kollektivt ansvar med aftalt arbejdsfordeling.

*Hvordan er det nu man gør,
når en spejder melder klar???*

Hvor blev de af

Hundredvis af børn og unge mennesker har i årenes løb været MP og MS spejdere i Strandby. Mange har fundet vejen ind i menighedens øvrige arbejde. Andre er flyttet fra barndommens strande og påtaget sig et lederansvar i spejderarbejdet rundt omkring i Danmark eller i MS landsråd:

Poul Rasmussen, en af de første spejdere i 1947. Påbegynder MS i Vonge 1957 - 60.

Elsie Thaarup Rasmussen, MP fra 1956 - 70. MP landsråd 1971 og MS landsråd 1972 - 74.

Anette Hjørnet, MP fra 1958 - 71. MS i Kalundborg. MS landsråd 1974 - 78.

John Jørgensen, MS siden 1960. Medlem af MS landsråd 1976 - 84.

Susanne Thomsen senere Thaarup, MP & MS siden 1964. MS landsråd og vice-landschef 1979 - 87.

Preben Thaarup. MS 1965 - 75. MS i Frederikshavn. Preben Rasmussen, MS 1977 - 81. MS i København. MS landsråd, kasserer 1986 - 92.

Bente Thaarup Skov, MP 1969 - 72. MS i Odense. MS landsråd 1987 - 93.

Niels Møllergaard, MS 1976 - 85. MS i København. MS Landschef og vicesandschef 1988 - 96.

Helle Thaarup Rasmussen senere Kristiansen, MP & MS siden 1971. MS landsråd 1988 - 92.

Hanne Andersen, MP & MS 1975 - 88. MS i Frederikshavn. MS landsråd 1992 - 93.

Marie Robenhagen senere Hjørne, MP & MS 1975 - 95. MS landsråd 1994 - 95.

Thomas Risager, MS 1977 - 89. MS i Frederikshavn. MS landsråd og landschef 1995 -

Per Hjørne Pedersen, MS 1978 - 99. MS landsråd 1996 - 98.

Gitte Thaarup Rasmussen, MP & MS 1974 - 90. MS i København. MS landsråd 1997 -

Christian Axelsen, MS 1984 - 91. MS i Frederikshavn. MS i Århus. MBOF styrelsen 1998 - 00.

Jesper Hansen, MS 1989 - . MS landsråd 2000 -

Spejder vil jeg altid være

Spejder vil jeg altid være,
sætte målet højt og stort
og kun gå, hvor vej kan bære
imod målets gyldne port.
Jeg vil stå på vågen vagt
mod hver løgn og fjendemagt,
jeg vil ærligt stride.
Jeg vil tjene Jesus Krist,
spejders plads det er forvist,
stå ved Jesu side.

Spejder vil jeg altid være,
sand og ren i al min færd,
holde loven højt i ære,
men dog *leve* den især.
Som en ærlig kammerat
vil jeg altid stå parat
til at tjene virke,
hjælpe alle, hvor jeg kan,
være tro imod mit land
og imod min kirke.

Vil du lægge på mit hoved,
høje drot, din frelserhånd
og besegle, hvad jeg loved'
ved din gode Helligånd.
Jeg min hånd vil give dig,
vil du altid hjælpe mig
til din kraft at eje?
Spejder jeg da være vil,
og når du gi'r lykke til,
går jeg dine veje.

Niels Mann

MS Strandby fejrede 50 års jubilæum i 1997

Hej Dagbog!

I dag startede vi med at læse op fra Biblen, Knold og Pusser læste et stykke hver. Så blev vi spurgt i mórserne, vi fik 3 nye for, min og f, m var --, n -- og f Så skulle Knold, Dumpe, Klumpe og Chap gå ud tit Baktus der ude skulle ved en Lygtepæl. Der var pas de sluttede hende med morser der kom til at stå der en sedel med morser så gå ind Tot, Pus- Hvis du kan dine morser var inde ved Karus. Der skul- ser, Strit og Jeg var inde ved Karus. Der skul- le vi høre et lille stykke om tiemand der blev frelst af Jesus. Derefter skulle vi mime stykket. Så skiftede vi. Til sidst sluttede vi af alle troldene.

EN

SPEJDERHILSEN

FRA

KRØLLE

Mange patruljer har ført dagbog over patruljemøder og ture.
Trolde-patruljens dagbog fra 1983.

